

Odbor za promet in turizem

2015/2103(INL)

16.11.2016

MNENJE

Odbora za promet in turizem

za Odbor za pravne zadeve

s priporočili Komisiji o določbah civilnega prava o robotiki
(2015/2103(INL))

Pripravljaivec mnenja: Georg Mayer

(Pobuda – člen 46 Poslovnika)

PA_INL

POBUDE

Odbor za promet in turizem poziva Odbor za pravne zadeve kot pristojni odbor, da

- ob upoštevanju Amsterdamske izjave Sveta z dne 14. in 15. aprila 2016 o sodelovanju na področju povezane in avtomatizirane vožnje (v nadaljnjem besedilu Amsterdamska izjava),
 - A. ker je Evropska komisija nedavno ustanovila skupino na visoki ravni Gear 2030 za pripravo časovnega načrta za pravilno uvedbo avtonomnih vozil;
 - B. ker je treba za namene civilne odgovornosti razlikovati med avtomatiziranimi vozili (ki omogočajo samodejno opravljanje določenih nalog pri vožnji) in avtonomnimi vozili (ki pri vožnji opravljajo vse naloge). V prvem primeru mora vozilo med vožnjo ostati pod stalnim nadzorom voznika, ki je zanj tudi v celoti odgovoren. V drugem primeru stalni nadzor ali kakršen koli poseg uporabnika med vožnjo ni več potreben. Ureditev civilne odgovornosti ostaja v prvem primeru nespremenjena v primerjavi s konvencionalnimi vozili, medtem ko jo je treba v drugem primeru prilagoditi;
 - 1. poudarja, da avtonomni promet zajema vse oblike daljinsko vodenih, avtomatiziranih, povezanih in avtonomnih oblik cestnega, železniškega, vodnega in zračnega prometa, vključno z vozili, vlaki, plovili, trajekti, letali in brezpilotnimi zrakoplovi, ter vse prihodnje oblike razvoja in inovacij v tem sektorju (v nadaljnjem besedilu „avtonomna prevozna sredstva“);
 - 2. poziva Komisijo, naj pri svojem delu glede avtonomnih prevoznih sredstev preuči naslednje vidike: civilno odgovornost (odgovornost in zavarovanje), vse teme, povezane z okoljem (npr. energetska učinkovitost, uporaba obnovljive tehnologije in obnovljivih virov energije) in vprašanja, povezana s podatki (dostop do podatkov, varstvo osebnih podatkov in zasebnosti, izmenjava podatkov o nesrečah in tveganjih, finančna vrednost podatkov in njihova porazdelitev);
 - 3. opozarja, da bi lahko avtonomna prevozna sredstva bistveno prispevala k izboljšanju prometne varnosti, saj so človeške napake danes vzrok za približno 90 % prometnih nesreč; vendar ugotavlja, da bo z avtonomnimi vozili nemogoče odpraviti vse nesreče, s čimer se v primeru nesreč zastavlja vprašanje odgovornosti zadevnih strani in odškodnine za žrtve;
 - 4. opozarja, da v sektorju javnega prometa že dolgo obstajajo avtonomni prometni sistemi (podzemna železnica), ki so dokazali svojo zanesljivost ter visoko raven sprejemanja v javnosti;
 - 5. meni, da bi lahko prehod na avtonomna vozila poleg pozitivnega vpliva na prometno varnost, porabo goriva, okolje in ustvarjanje novih možnosti za zaposlitev v telekomunikacijskem in avtomobilskem sektorju privedel tudi do izgube delovnih mest v prometnem sektorju in vplival na zavarovalniški sektor;
 - 6. opozarja, da je pri nenačrtovanem prevzemu nadzora nad vozilom bistven reakcijski čas voznika, zato deležnike poziva, naj predvidijo realistične vrednosti pri odločanju o

vprašanjih varnosti in odgovornosti;

7. poudarja posebni pomen, ki ga ima osnutek poročila Odbora za pravne zadeve o prometnem sektorju glede na tehnološki napredek in na dejstvo, da so polavtonomna prevozna sredstva že na trgu, kmalu pa bodo na trgu tudi povsem avtonomna prevozna sredstva;
8. poudarja, da je pomembno podpirati nadaljnje inovacije v robotiki, na primer povezana in avtomatizirana vozila in brezpilotne zrakoplove, da bi okrepili položaj industrije EU na svetovnem trgu;
9. ugotavlja, da imajo avtonomna prevozna sredstva pomembno vlogo pri razvoju trajnostnega prometa; ugotavlja, da bi lahko avtonomna prevozna sredstva pripomogla k zmanjšanju prometnih zastojev, ter poziva Komisijo in države članice, naj pravočasno in v celoti upoštevajo tehnični napredek, vplive na okolje in varnost ter spodbujanje inovacij;
10. pričakuje, da bo Komisija poskrbela za enoten prenos veljavne zakonodaje, na primer Dunajske konvencije o cestnem prometu z dne 8. novembra 1968, v državah članicah, da bi omogočili vožnjo brez voznika, in poziva Komisijo, države članice in industrijo, naj čim prej uresničijo cilje Amsterdamske izjave;
11. poziva Komisijo, naj pripravi oceno varnosti v zvezi z množično uporabo brezpilotnih zrakoplovov; poziva Komisijo, naj izvede študije o vplivu avtonomnih prevoznih sredstev za izboljšanje prometne varnosti in trajnosti;
12. poudarja, da bodo avtonomna vozila z optimizacijo potovalnih poti, prizadevanjem za odpravo zastojev, optimizacijo uporabe pogonskega sistema in sporazumevanjem s sistemi za urejanje tokov prispevali k izboljšanju okoljskih dejavnikov, zlasti v urbanih vozliščih;
13. poudarja, da bosta komuniciranje med avtonomnimi prevoznimi sredstvi, sistemi za upravljanje prometa in infrastrukturo ter njeno upravljanje zahtevala učinkovite in zanesljive komunikacijske zmogljivosti za varen prenos velikih količin podatkov v realnem času; poudarja, da bodo potrebne precejšnje naložbe v cestno, energetsko in telekomunikacijsko infrastrukturo ob zagotavljanju zasebnosti in varstva podatkov;
14. opozarja, kako pomembna je inteligentna in povezana prometna infrastruktura, in zato poziva Komisijo in države članice, naj poskrbijo za ustrezno splošno, čezmejno in interoperabilno infrastrukturo;
15. poziva Komisijo, naj uredi civilno odgovornost, vključno z dokaznim bremenom, ki bo prilagojena razvoju avtonomnih vozil; poudarja, da je treba jasno zamejiti odgovornost načrtovalcev, izdelovalcev posameznih sestavnih delov in sestavljalcev avtonomnih vozil, ponudnikov storitev (storitve prevoza ali storitve, potrebne za delovanje avtonomnega vozila) in končnih uporabnikov, da bi zagotovili varnost in pravice potnikov, varstvo podatkov in zaščito pred piratstvom;
16. poudarja, da so za uporabo avtonomnih vozil izjemno pomembne zanesljive informacije o položaju in času, ki jih zagotavljata evropska programa za satelitsko navigacijo

Galileo in EGNOS, zlasti za navigacijske in varnostne sisteme v avtonomnih vozilih, pa tudi za inteligentne prometne sisteme in sisteme za upravljanje prometa;

17. želi izpostaviti visoko dodano vrednost, ki jo imajo avtonomna vozila za osebe z omejeno mobilnostjo, saj jim omogočajo boljšo udeležbo v individualnem cestnem prometu in jim s tem olajšajo vsakdan;
18. poziva Komisijo, naj do leta 2019 predlaga skupno evropsko strategijo (vključno z enotnim načrtom) za avtonomna prevozna sredstva in za tesnejše sodelovanje vseh ustreznih deležnikov, vključno s podrobno analizo in priporočili glede dinamike in razvoja trga; poziva Komisijo, naj pregleda in po potrebi prilagodi regulativni okvir Unije, da bi podprla razvoj in uporabo avtonomnih prevoznih sredstev; odločno poziva k čimprejšnjemu dokončanju in izstrelitvi satelitov, ki so potrebni za dokončanje evropskega navigacijskega sistema Galileo, da bi ga lahko uporabljali kot privzeti sistem za določanje položaja v avtonomnih prevoznih sredstvih;
19. ugotavlja, da je za razvoj avtonomnih vozil potreben proaktiven in predan institucionalni pristop Unije in držav članic, pa tudi sodelovanje tehnoloških centrov in avtomobilske industrije;
20. poziva Komisijo, naj oblikuje evropske infrastrukturne standarde, ki bodo omogočali širitev avtonomnih vozil, in časovni načrt za njihovo izvajanje;
21. poziva Komisijo in države članice, naj vključijo upravljanje avtomatiziranih vozil v katalog izobraževanja in nadaljnjega usposabljanja voznikov tovornjakov ter ga vključijo v izobraževanje za pridobitev vozniškega dovoljenja;
22. opozarja, da bi morali za poenotenost in varnost brezpilotnih zrakoplovov poskrbeti ukrepi iz Uredbe (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta¹;

¹ Uredba (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. februarja 2008 o skupnih predpisih na področju civilnega letalstva in ustanovitvi Evropske agencije za varnost v letalstvu in razveljavitvi Direktive Sveta 91/670/EGS, Uredbe (ES) št. 1592/2002 in Direktive 2004/36/ES (UL L 79, 19.3.2008, str. 1).

**IZID KONČNEGA GLASOVANJA
V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE**

Datum sprejetja	10.11.2016
Izid končnega glasovanja	+: 22 -: 5 0: 0
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Daniela Aiuto, Marie-Christine Arnautu, Georges Bach, Izaskun Bilbao Barandica, Deirdre Clune, Michael Cramer, Luis de Grandes Pascual, Andor Deli, Karima Delli, Jacqueline Foster, Bruno Gollnisch, Merja Kyllönen, Peter Lundgren, Marian-Jean Marinescu, Cláudia Monteiro de Aguiar, Renaud Muselier, Markus Pieper, Salvatore Domenico Pogliese, Massimiliano Salini, Claudia Schmidt, Jill Seymour, Pavel Telička, Wim van de Camp, Roberts Ziļe, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Ramona Nicole Mănescu, Matthijs van Miltenburg